

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

تشریح درس

تعریف: یکی از انواع جوامع جاهلی که مردم آن برای غلبه بر سایر ملت ها با یکدیگر همکاری می کنند.

ویژگی ها: ۱- همه آنها، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگرند. ۲- هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است ۳- چنین افرادی نمی خواهند ملت مقهور، مالک جان و مال خود باشد. ۴- آنها دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند.

ویژگی مردم آن: ۱- چنین مردمی گمان می برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران اند (و باید باشند) و از همه جوامع دیگر برترند. ۲- آنها مردم جوامع دیگر را خوار و بی ارزش می شمردند. ۳- این گونه اندیشه ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می کند. ۴- همواره می خواهند دیگران آنان را

جامعه
تغلب

ستایش کنند ۵- گمان می برند که ملت های دیگر نتوانسته اند به موقعیتی که آنان بدست آورده اند برسند پس، چنین سعادت را نمی شناسند.

آیا چنین فرهنگی در محدوده مرزهای جغرافیایی و قومی خود باقی می ماند؟ خیر به دلیل نگاه سطره جویانه خود مرزها را در می نورد

اگر چنین فرهنگی در راه جهانی شدن قدم بگذارد، چه آثار و نتایجی در پی دارد؟ جهان را به سمت دو قطبی شدن می کشاند - به دنبال گسترش استعمار فرهنگی و هویت زدایی دیگر جوامع پیش می رود

جهانگشایی و امپراطوری

نکته: برخی فرهنگ ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می دانند. در گذشته تاریخ، فرهنگ سلطه و استکبار، امپراتوری های بزرگی به وجود آورده است.

از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز و اغلب با کشتار و خسارت های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است

چگونگی شکل گیری امپراتوری و شاهنشاهی

آیا غلبه نظامی همواره با غلبه فرهنگی همراه است؟ در تاریخ اقوامی بوده اند که با قدرت نظامی بر دیگر اقوام تسلط پیدا کرده اند. غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می شود، همواره گسترش فرهنگی آنها را به دنبال نمی آورد.

- ۱- اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می تواند قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می خورد
- ۲- اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی شان داشتند اما جهان گشایی ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

مغولان: ۱- با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ۲- ولی فرهنگ آنها، قومی و قبیله ای بود و شایستگی های جهانی شدن را نداشت. ۳- آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ هایی قرار می گرفتند که به لحاظ نظامی از آنان شکست خورده بودند.

امپریالیسم و استعمار

اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می شناسیم. فرهنگ غرب در این مدت، اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است. از سلطه غرب با نام هایی مانند **امپریالیسم** و **استعمار** یاد کرده اند.

تعریف: واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه ای گفته می شود.

انواع: **امپریالیسم سیاسی:** اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می گیرد.

امپریالیسم اقتصادی: قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می کند.

امپریالیسم فرهنگی: مقاومت فرهنگی منطقه ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه ای دیگر قرار گرفته است، از بین می رود و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز می پذیرد.

تعریف: به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

نکات: ۱- کشور فاتح را دولت استعماری و کشور به بند کشیده شده را مستعمره می نامند.

۲- استعمار نوعی جهان گشایی و امپراتوری است که از قرن ۱۵ توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن ۱۹ به اوج رسید. در این مدت، تصرفات اروپاییان از ۵۳ درصد کره زمین به ۷۶ درصد رسید.

۳- استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ ترین برده داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

علت موفقیت: ۱- پیشرفت در زمینه های دریانوردی ۲- فنون نظامی ۳- و اقتصاد صنعتی بود.

مقایسه انواع استعمار

نمونه	هدف	نوع ابزار	نوع حضور		بازه زمانی	
			دست نشانده	استعمارگر		
فعالیت های پرتغال و انگلیس در خاورمیانه	مرزهای جغرافیای کشور دیگر	نظامی	وجود ندارد	آشکار	قرن ۱۶-۱۹	استعمار قدیم
کودتاهای ۱۲۹۹ و ۱۳۳۲ در ایران	بازار و سیاست کشورها دیگر	اقتصادی	آشکار	پنهان	قرن ۲۰	استعمار نو
سلطه فرهنگی غرب با نام جهانی شدن	عقاید و ارزش های کشور دیگر	فرهنگی و رسانه	پنهان	پنهان	قرن ۲۱	استعمار فرانو

استعمار نو

- ۱- پس از شکل گیری جنبش های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.
- ۲- در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می کنند.
- ۳- دولت های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود، از کودتای نظامی نیز استفاده می کنند.
- ۴- در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمانهای اقتصادی و سیاسی بین المللی و از طریق دولت های دست نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می گیرد.

صفحه ۲۵

استعمار فرانو

- ۱- استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه و فناوری آوری اطلاعات استفاده می کنند.
- ۲- جهان غرب در استعمار فرا نو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان ها و ارزش های فرهنگ های دیگر هجوم می برد و باورها و ارزش های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می کند.
- ۳- مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به این نوع استعمار شباهت.

به نظر شما فرهنگ سلطه به دنبال چه نوع تأثیرات فرهنگی بر جوامع مغلوب است؟ چرا؟
سلطه پذیری را به عنوان یکی از مولفه های فرهنگی جوامع مغلوب درآورد - نوعی خودباختگی فرهنگی ایجاد کند - فرهنگ خود را بسط دهد - تحقیر فرهنگی قوم مغلوب و وابسته کردن اقتصاد و سیاست های کشورهای دیگر به خود

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به کدام یک از مراحل استعمار مرتبط اند؟
این اصطلاحات مترادف اصطلاح امپریالیسم فرهنگی و به استعمار نو اشاره دارد، و به معنی اعمال قدرت به منظور اشاعه ارزش های فرهنگی امپریالیسم در میان ملل جهان سوم و خفه کردن فرهنگ این ملتها است. به عبارت دیگر به این معناست که یک مجموعه سیاسی یا اقتصادی برای اجرای مقاصد خود و اسارت یک ملت، به بنیانهای فرهنگی آن ملت هجوم می برد، و باورهای تازه ای را به زور به قصد جایگزینی با فرهنگ و باورهای آن ملت وارد کشور کند.
به نظر شما کشور ما برای مقابله با این شکل از استعمار چه ظرفیت هایی دارد؟
کشور ما دارای فرهنگ ایرانی - اسلامی غنی با جوانانی غیور و با عزت است که با تلاش و برنامه ریزی صحیح می توانند در حفظ فرهنگ خود و مقابله با استعمار بکوشند.

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>